

Proef Texel met watervlooiën en vis in afvalwater

Van onze verslaggever

TEXEL - Het hoogheemraadschap Uitwaterende Sluizen houdt op Texel een proef met watervlooiën in afvalwater. Momenteel worden in vijvers op de rioolwaterzuiveringsinstallatie Eversteekooog testen gedaan met het kweken van watervlooiën. Het plan is voldoende 'voer' te produceren voor stekelbaarsjes. Deze visjes dienen op hun beurt als voedsel voor de lepelaars op Texel.

Aanleiding voor de proef, die door het leven gaat als het 'kwekelbaarsjesproject', is het onvoldoende functioneren van de vishevel in het gemaal Eijerland bij De Cocksdorp. De vishevel werd in 1995 aangelegd om het binnenzwemmen van zeestekelbaarsjes vanuit de Waddenzee naar het zoete binnenwater te bevorderen. Er komen volgens medewerker H. de Bie van Uitwaterende Sluizen echter onvoldoende stekelbaarsjes binnen.

Dat heeft te maken met de zwakke uitstroom van zoetwater via het gemaal. „Er moet een flinke hoeveelheid zoet water worden geloosd om de stekelbaarsjes te lokken. Maar in de zomer wordt het gemaal op verzoek van landbouwers stilgelegd om het schaarse zoete water voor Texel te behouden.”

Het lozen van afvalwater op zee via de zuiveringsinstallatie van De Cocksdorp is een goed alternatief. „Maar pas nadat het rioolwater voldoende is gezuiverd, anders werkt het niet”, zegt De Bie. Zuivering van het afvalwater is mogelijk met het aanleggen van een zogenaamd helofytenfilter. „Dat is een moerasstelsel met riet, waarin de vuildeeltjes in het water bezinken. Dat leidt tot voldoende schoon oppervlaktewater”, aldus de medewerker van Uitwaterende Sluizen.

Aantrekkelijk

Het gezuiverde afvalwater zou extra aantrekkelijk voor de stekelbaars gemaakt kunnen worden door de toevoeging van watervlooiën. „Dat idee ontstond spontaan toen we ontdekten dat het water in de rioolwaterzuiveringsinstallatie soms zomers rood zag van de wolken watervlooiën.” Een verrassende constatering, omdat in het proces van waterzuivering de vorming van algen wordt voorkomen. Algen vormen het natuurlijke voedsel voor watervlooiën. „Het bleek dat de watervlooiën uitstekend gedijen op bacteriën in het rioolslib.”

Uitwaterende Sluizen nam afgelopen zomer in samenwerking met TNO proeven met het kweken van watervlooiën in een aantal speciaal daarvoor aangelegde vijvers. Projectleider R. Kampf is niet veel wijzer geworden. Uit zijn rapportage blijkt dat de productie van watervlooiën 'chaotisch' verloopt. „Soms zijn er heel veel watervlooiën en dan ineens neemt het aantal dertjes per liter water sterk af. Er is geen peil op te trekken”, is zijn eerste conclusie. Het bijplanten van water-

planten of bekorten van het verblijf van een kolonie watervlooiën in een vijver lijkt geen verschil te maken. Opvallend is ook dat in een vijver al de aanwezigheid van (dode) stekelbaarsjes werd geconstateerd. „Het is een raadsel waar deze vandaan komen”, aldus Kampf.

Volgens Kampf is de aanleg van helofytenfilters bij de rioolwaterzuivering van De Cocksdorp noodzakelijk om het kwekelbaarsjesproject te laten slagen. Het plan is, om de watervlooiën vanuit de rioolwaterzuiveringsinstallatie door te laten stromen naar een tussensstation met gezuiverd afvalwater, waar de vanuit zee binnen zwemmende stekelbaars een gedekte dis vindt. „Dan is het alleen nog zaak een goede landingsbaan aan te leggen voor de lepelaars. Om het behoud van deze vogels is het uiteindelijk allemaal te doen”, aldus De Bie.

Dissidenten lokale partij Wesp welkom bij Lijst Leal

Van onze verslaggever

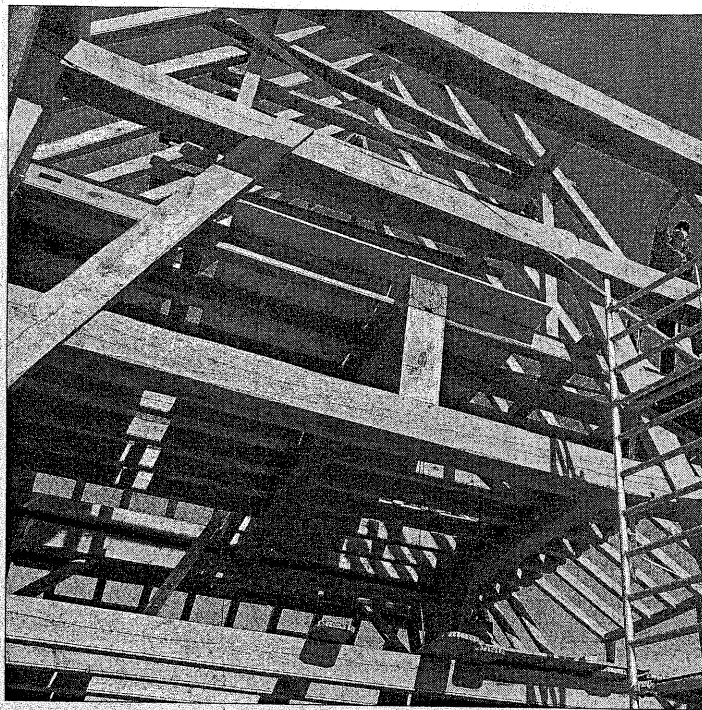
ANNA PAULOWNA - Dissidenten van de lokale politieke partij Wesp kunnen politiek onderdak krijgen bij Lijst Leal.

F. Leal heeft dat het in ongenade geraakte Wesp-commissielid A. Romar gisteren ten overstaan van de gemeenteraad van Anna Paulowna aangeboden. Romar, lid van de commissie grondgebiedzaken, is door het Wesp-bestuur van H. Kwak geroeyerd. Ze zou onder meer vertrouwelijke stukken uit de leeskamer in het gemeentehuis hebben meegenomen. Bovendien heeft zij kritiek op het functioneren van de Wesp-fractie. De fractie van Wesp vindt dat Romar daarom niet te handhaven is. Aan de raad is gisteren gevraagd haar te ontslaan. Alleen de eenmansfractie

van Leal was daar tegen.

Het ontslagverzoek werd aan het begin van de vergadering aan de agenda toegevoegd. Volgens Romar om te voorkomen dat zij en anderen zouden inspreken. Volgens haar was het ontslagverzoek al op 11 september bij burgemeester A. Pennink binnengekomen.

Pennink ontkent dat ten stelligste. „De brief van 11 september was afkomstig van het Wesp-bestuur. Daar stond geen verzoek in. En het klinkt mischien oneerbiedig, maar ik heb niets te maken met het bestuur, alleen met de fractie. Die heeft eind vorige week het verzoek ingediend.” De burgemeester zegt dat het voor het inspreken niets had uitgemaakt of het punt op de agenda had gestaan. „Er wordt niet ingesproken over personen.”

□ Timmerlieden bezig met het plaatsen van eikenhouten dakspanten voor de kap van de

Texelaar bouwt originele st

Van onze verslaggever

TEXEL - „Ik kan hier koffie verkopen. Zoveel aanloop is er op de bouwplaats. Elke dag komen voorbijgangers een kijkje nemen, het lijkt wel een file”, zegt J. Heijne. De Texelaar bouwt op een steenwoer afstand van zijn fietsverhuurbedrijf aan de Pontweg in eigen beheer aan een traditionele Texelse stulp. De machtige eikenhouten kapconstructie trekt veel bekijks in de weidse polder van Prins Hendrik.

Texelse stolpen behoren samen met schapenboeten tot de meest bezienswaardige bouwwerken van het eiland. Behoud van deze traditionele boerenwoningen en opslagschuren is een speerpunt in het beleid van de gemeente. Eigenaren kunnen rekenen op royale gemeentelijke steun als zij overgaan tot renovatie. Dat het niet vaak tot restauratie komt, heeft te maken met de hoge bouwkosten. Laat staan dat er een nieuwe stulp wordt gebouwd. Dat is een unicum.

Over de bouwkosten van zijn project zwijgt Heijne, maar de fietsverhuurer wil wel kwijt dat de bouw van zijn woonhuis minder prijzig uitpakt dan hij had gedacht. De originele bouwmaterialen, eikenhouten spanten en steunbalken en 'appelbloesemkleurige' Jesselsteentjes voor de buitengevel, wist de Texelaar voor een prikke op de kop te tikken. „De steentjes komen van een gesloopt pand uit Amsterdam en het eikenhout heb ik uit Frankrijk laten overkomen. Daar is een enorm aanbod, als gevolg van een zware storm enkele jaren geleden. Toen lagen hele bospercelen plat.”

De echtgenoot van wethouder C. Heijne-Dros beschikt over een bouwblok op het erf van de Mariahoeve in Den Hoorn. De bedoeling is om verder van de openbare weg gelegen een nieuwe woning te bouwen ter vervanging van de 130 jaar oude stolpboerderij, die te dicht langs de drukke Pontweg staat. De stulp, een van de oudste in de Prins Hendrikpolder, is ernstig vervallen. „Het liefst herbouw ik een huis dat iets extra's toevoegt aan het Texelse landschap”, zegt Heijne.

Verrukt

In zijn omgeving zag hij voorbeelden hoe het niet moest. Een modern landhuis aan de voet van de Hoge Berg en een stolpachtige woning met witte gevelstenen aan de Ottersaat. „Prachtige huizen, daar niet van. Maar niet passend bij

Texel.” De stulp die Heijne heeft, is dat we veel Texelaars resp. deren is er verrukt v. eniging voor behou. die op bezoek is gew. enthousiast.” Een e. tiekpuntje: „Het schi. spijlen van de ramen zijn.”

Met de bouw van de Heijne vorig jaar beg. algehele leiding ligt l. kert, een gepension. man met kijk op bou. Duitse timmerman. „Hij heeft een opleid. bouwen van vakwerk. Het huis wordt tw. tig meter lang en vier. breed. „We hebben voor het stolpmodel l. is een stulp met een s. helling. Dat is beter. rieten dak, omdat het. ter er beter afloopt.”

Boete voor

ALKMAAR/VAN SLUIS - De biologisch reiniger Biograp Ewijcksluis moet 50 boete betalen. De rechtbank veroordeelt het bedrijf hierto verontreiniging van en het oppervlaktewat. gens het negeren van voorschriften. Tevens rechtbank een voorwa. boete op van evenvee. euro. De eis was aan. zwaard: 250.000 eu.

Drie gewonden bij verkeersongeval

Twee auto's botsten gisteravond rond zeven uur frontaal met een flinke klap tegen elkaar op de Hoornderweg ter hoogte van het Texelse Driehuisen. De drie inzittenden raakten gewond en moesten naar het Gemini Ziekenhuis in Den Helder worden vervoerd. Beide auto's zijn zwaar beschadigd.

Open dag Spelinloop

Van onze verslaggever

DEN HELDER - Met de aanwezigheid van tien moeders en veertien kinderen was de eerste Spelinloop van bureau Jeugdzorg gisterochtend een succes. „Dit zijn er veel meer dan we hadden verwacht”, zegt A. van Doorn, één van de aanwezige leidsters. „We rekenden misschien op vijf ouders, maar met dit aantal zitten we al bijna aan het maximum.”

Tijdens de inloopochtend in de kinderopvang K'nijntje aan de Scheldestraat, leren allocht.

van de rol van het s. ontwikkeling van hu. vertelt coördinatrice Vleuten van bureau Je. „Dat leren ze natuuri. door te kijken naar hoe deren samen bezig zijn voorbeeld kleuren, lie gen of luisteren naar i. leesverhaal.” Volge. Vleuten is het erg bijz. op de eerste ochtend enorme belangstelling. „Vergeleken met een sc. project in Amsterdam. al een succes te noe. maar hopen dat ze we. leer allemaal terugk.

HELDERSE COURANT
Noordhollands Dagblad

Kantoor: Prins Hendriklaan 55-59
Postbus 1, 1780AA Den Helder
Telefoon
Advertentieverkoop (0223) 615800
Fax (0223) 613221
Redactie (0223) 610600
Fax (0223) 610170
Lezersservice 0800-1711
lezersservice@nhd.hdc.nl
Uitgeverij Verenigde Noordhollandse Dagbladen BV

Voor abonnementsbetalingen postgiro 23.40.00 t.n.v. Verenigde Noordhollandse Dagbladen BV, Alkmaar.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling incl. 6% BTW: maandabonnement acceptgiro € 55,00, per kwartaal acceptgiro € 159,00, per halfjaar acceptgiro € 308,50, per jaar acceptgiro € 616,50.
Prijswijzigingen voorbehouden. Abonnees die ons een machtiging verstrekken tot het automatisch afschrijven van het abonnementsgeld ontvangen € 0,50 korting per betaling. Postabonnementen